

Regulamin
PROGRAMOWYCH PRAKTYK PRZEDMIOTOWO-METODYCZNYCH
(studia stacjonarne I i II stopnia),
kierunek studiów: filologia germańska, specjalność: nauczycielska

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85 tj.).
2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2019 r., poz. 1450).
3. Uchwała nr 450/05/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim.
4. Zarządzenie nr 73/2019 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18.11.2019 r. w sprawie: organizacji i prowadzenia na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
5. Zarządzenie Nr 60/2019 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 01. 10. 2019 r. w sprawie: organizacji programowych praktyk zawodowych.

§ 1

Cele programowe i zakres praktyki

1. Celem praktyki pedagogiczno-metodycznej jest przygotowanie studenta pod względem psychologiczno-pedagogicznym oraz dydaktycznym do nauczania na danym etapie edukacyjnym.
2. Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka niemieckiego oraz wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.
3. W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz dydaktycznych poprzez:
 - a. zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie sposobu jej funkcjonowania oraz realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych,
 - b. obserwowanie:
 - aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów oraz poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - interakcji nauczyciel/wychowawca-dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą,
 - procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych i klasach,
 - czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - stosowanych przez nauczyciela metod, form pracy i wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - integrowania przez opiekuna praktyk działalności opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,

- dynamiki grupy (klasy), ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw uczniów,
- funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów,
- sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- sposobu oceniania uczniów oraz zadawania i kontrolowania pracy domowej, z uwzględnieniem możliwości uczniów,
- działań podejmowanych na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny uczniów,
- organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, itp.);

c. współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz w zapewnianiu bezpieczeństwa,
- podejmowaniu działań wychowawczych oraz udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zależności od zastanej sytuacji,
- prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
- planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
- organizowaniu pracy w grupach, stosownie do możliwości i ograniczeń uczniów,
- przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
- kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
- organizowaniu przestrzeni klasy,
- podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych;

d. pełnienie roli opiekuna-wychowawcy oraz nauczyciela, a w szczególności:

- diagnozowanie dynamiki grupy oraz sytuacji uczniów w grupie,
- poznawanie uczniów, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności,
- samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych wobec grup i poszczególnych uczniów,
- sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów,
- organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami,
- planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej i rodzaju niepełnosprawności lub niedostosowania społecznego,
- organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju i możliwości uczniów,
- animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności w miarę możliwości samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów

- podejmowanie działań wychowawczych w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych i nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz innymi specjalistami pracującymi z uczniami;
- e. analizę i interpretację zaobserwowanych i doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych oraz wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
 - konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i prowadzonych działań,
 - omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.

§ 2

Termin i miejsce praktyki

W ramach przygotowania zawodowego studenci Filologii Germańskiej (specjalność nauczycielska) odbywają praktykę w następującym wymiarze godzin:

Cykl kształcenia	Stopień i Semestr studiów	Typ szkoły	Liczba godzin	Forma zaliczenia	ECTS
I Stopień					
2018-2021	studia stacjonarne I stopnia, semestr IV	Szkoła podstawowa lub gimnazjum	55	ZO	2
	studia stacjonarne I stopnia, wrzesień po semestrze IV	Szkoła podstawowa, gimnazjum lub szkoła ponadpodstawowa	40	ZO	2
	studia stacjonarne I stopnia, semestr V	Szkoła podstawowa, gimnazjum lub szkoła ponadpodstawowa	55	ZO	2

2019-2022	studia stacjonarne I stopnia, semestr V	Praktyka zawodowa*	30	ZO	2
	studia stacjonarne I stopnia, semestr VI	szkoła podstawowa (praktyka ciągła, 1 dzień w tygodniu)	40	ZO	3
2020-2023	studia stacjonarne I stopnia, semestr V	Praktyka zawodowa*	30	ZO	2
	studia stacjonarne I stopnia, semestr VI	szkoła podstawowa (praktyka ciągła, 1 dzień w tygodniu)	40	ZO	3
II Stopień					
2019-2021	Studia stacjonarne II stopnia, semestr 2	Szkoła ponadpodstawowa praktyka ciągła	30	ZO	2
	Studia stacjonarne II stopnia, semestr 3	Szkoła ponadpodstawowa , praktyka ciągła	30	ZO	2
2020-2023	Studia stacjonarne II stopnia, semestr 2	Szkoła ponadpodstawowa praktyka ciągła	30	ZO	2
	Studia stacjonarne II stopnia, semestr 3	Szkoła ponadpodstawowa , praktyka ciągła	30	ZO	2

* Realizację 30 godzin praktyk zawodowych w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego regulują odrębne przepisy.

§ 3

Koordynator praktyk – zadania

1. Nadzór dydaktyczno-organizacyjny nad praktyką na danym kierunku studiów sprawuje koordynator praktyk powołany przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia na wniosek Dziekana.

§ 4

Zadania studentów

1. Student zgłasza u koordynatora praktyki z ramienia Katedry Germanistyki termin i miejsce odbywanej praktyki oraz przedkłada pisemne potwierdzenie przyjęcia na praktykę wystawione przez szkołę – zgoda na odbycie programowej praktyki zawodowej.
2. Obowiązkiem studenta jest przybycie w ustalonym terminie do wyznaczonej na praktykę szkoły oraz zgłoszenie się w dyrekcji i u opiekuna praktyk.
3. Studenci wykonują wszelkie polecenia opiekuna praktyk i dyrekcji szkoły związane z celami praktyki.
4. Student hospituje lekcje oraz opracowuje arkusze hospitacyjne wszystkich obserwowanych lekcji.
5. Student opracowuje konspekt lekcji wraz z niezbędnymi pomocami dydaktycznymi oraz przedstawia opiekunowi do akceptacji i podpisu.
6. Studenci prowadzą zapisy w dzienniczku praktyk. W dzienniczku praktyk powinny znaleźć się następujące informacje: dzień, godziny pracy (tj. godziny lekcji hospitowanych lub prowadzonych), klasa oraz temat hospitowanej / prowadzonej lekcji. Przy temacie zaznaczamy, czy lekcja była hospitowana, czy prowadzona. Na każdej stronie lub po tygodniu pracy (w zależności od dzienniczka) podpisuje się nauczyciel-opiekun, potwierdzając tym samym wiarygodność informacji podanych przez studentów
7. Studenci zobowiązani są do zawarcia ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) na okres trwania praktyk, we własnym zakresie i na własny koszt. Brak zawarcia przez studenta umowy ubezpieczenia w ww. zakresie uniemożliwia odbycie praktyki programowej.

§ 5

Obowiązki opiekuna z ramienia szkoły

Opiekun kierujący bezpośrednio praktyką winien:

1. Stworzyć atmosferę mobilizującą i zachęcającą ich do pracy w zawodzie nauczycielskim.
2. Opracować wraz ze studentem plan praktyki oraz czuwać nad prawidłowym przebiegiem praktyki wg sporządzonego planu.
3. Zapoznać studenta ze swoim warsztatem dydaktycznym, naukowym i technicznym wyposażeniem pracowni przedmiotowej, z programem i realizacją zajęć pozalekcyjnych i planami wychowawczymi szkoły, ze sposobami przygotowania lekcji.
4. Zapoznać studenta ze sposobem prowadzenia dziennika lekcyjnego oraz ze sposobem oceniania postępów uczniów.
5. Przed każdą lekcją omówić opracowany przez studenta konspekt tej lekcji i po stwierdzeniu jego prawidłowości, zatwierdzić go własnym podpisem.
6. Obserwować i omawiać lekcje studenta, określić zasady przygotowania i opracowania kolejnej lekcji.
7. Włączyć studenta od pierwszego dnia praktyki w tok życia i pracy szkoły.

8. Wprowadzić studenta w całokształt pracy w szkole i zadań nauczyciela wychowawcy, oraz nauczyciela j. niemieckiego; zapraszać w porozumieniu z dyrekcją szkoły na posiedzenia Rady Pedagogicznej, inne zebrania nauczycieli i uroczystości organizowane przez dyrekcję.
9. Zapoznać studenta z formami i treścią współpracy z rodzicami uczniów, Komitetem Rodzicielskim itd.
10. Wprowadzić studenta w zajęcia pozalekcyjne z j. niemieckiego.
11. Jeżeli opiekun praktyki jest wychowawcą, powinien pokazać lekcję wychowawczą i działalność organizacji młodzieżowych działających w szkole.
12. Obserwować pracę studenta, jego przygotowanie i stosunek do zawodu nauczycielskiego i młodzieży.
13. Wystawić ocenę końcową po zakończeniu praktyki.

§ 6

Zaliczenie praktyki zawodowej

Ostateczna ocena praktyki formułowana jest w oparciu o niżej wyszczególnione elementy:

1. Opinia nauczyciela-opiekuna zawarta w *Arkuszu uwag i spostrzeżeń*. (Dyrekcja szkoły i opiekun wręczają studentowi w ostatnim dniu trwania praktyki opinię oceniającą przebieg praktyki studenta tj. *Arkusz uwag i spostrzeżeń*. Opinia ta jest jawna).
2. Ocena zatwierdzonych przez nauczyciela-opiekuna konspektów pod kątem ich poprawności merytorycznej.
3. Ocena wystawiona przez nauczyciela-opiekuna, uwzględniająca ewaluację m.in.:
 - struktury lekcji,
 - stopnia realizacji głównego celu lekcji,
 - jakości i efektywności technik nauczania oraz ćwiczeń stosowanych do realizacji celów lekcji,
 - aktywizacji uczniów poprzez wprowadzanie różnych form pracy na zajęciach,
 - poprawność językową studenta.
4. Po zakończeniu praktyki studenci przekazują koordynatorowi praktyk stosowną dokumentację potwierdzającą odbycie praktyki w szkole.
5. **Dokumentacja dot. praktyki pedagogiczno-metodycznej** powinna zawierać następujące dokumenty:
 - „Arkusz uwag i spostrzeżeń” (podpisany przez opiekuna praktyki (czytelnie) oraz dyrektora szkoły, arkusz do pobrania ze strony Katedry Germanistyki przed rozpoczęciem praktyk),
 - dzienniczek praktyk (zestawienie odbytych zajęć (np. lekcji ogólnopedagogicznych, hospitowanych i prowadzonych, podpisanych przez opiekuna praktyk) wraz z wymaganymi podpisami i pieczęciami
 - wyznaczoną przez Koordynatora praktyk liczbę przykładowych arkuszy obserwacyjnych oraz konspektów prowadzonych lekcji, zatwierdzone i podpisane przez nauczyciela-opiekuna
 - sprawozdanie z praktyk – Praktikumsbericht: sporządzone w języku niemieckim, 2-4 strony A4, czcionka zdefiniowana na 12 pkt., wydruk komputerowy,

Strona tytułowa powinna zawierać następujące informacje:

Uniwersytet Rzeszowski

Katedra Germanistyki

Sprawozdanie z praktyk / Praktikumsbericht

Praktyka pedagogiczno-metodyczna

Imię i Nazwisko studenta

Rok studiów, specjalność, tryb dzienny, nr albumu

Pozostałe strony powinny zawierać:

dokładny opis miejsca praktyki, adres, rodzaj instytucji, jej działalność, czas odbywania praktyki, imię i nazwisko opiekuna podczas praktyk, szczegółowy opis przebiegu praktyki – wykonywane i obserwowane czynności, zdobyte umiejętności i doświadczenia oraz wnioski.

§ 7

Zwolnienie z praktyki zawodowej

Zgodnie z regulaminem studiów (par. 24 pkt. 4: „Opiekun praktyk może zaliczyć praktykę na podstawie dokumentu potwierdzającego wykonywanie pracy zarobkowej, w tym również za granicą, jeśli jej charakter spełnia wymagania przewidziane w programie praktyki”). Zwolnienie z programowych praktyk zawodowych może nastąpić w przypadku, gdy student pracuje jako nauczyciel i wykonuje obowiązki zgodne z kierunkiem studiów. Wpis do indeksu / systemu Wirtualna Uczelnia następuje po przedstawieniu zaświadczenia o zatrudnieniu w charakterze nauczyciela określającego formę zatrudnienia, czas zatrudnienia i zakres obowiązków.

§ 8

Informacje dodatkowe

1. Praktyki pedagogiczne są integralną częścią studiów, podlegają zaliczeniu i są warunkiem zaliczenia roku studiów.
2. Udział w programach stypendialnych nie zwalnia studenta z obowiązku odbywania praktyki zawodowej.
3. W uzasadnionych przypadkach student może się ubiegać o zmianę terminu odbywania praktyki za zgodą koordynatora praktyki z ramienia Katedry Germanistyki UR oraz Dziekana Kolegium Nauk Humanistycznych.
4. Administracyjną częścią przebiegu praktyk zajmuje się Dziekanat – Sekcja Praktyk Studenckich UR, Al. mjr. W. Kopisto 2 b, 35-959 Rzeszów, pok. nr 6, tel. +48 (17) 872-29-16.
5. Regulamin oraz potrzebne do zaliczenia praktyki załączniki są do pobrania na stronie www.katedra.germanistyki.ur.edu.pl, w zakładce „Dydaktyka”/”Praktyki”/„Praktyki nauczycielskie”.

§ 9

Postanowienia końcowe

1. Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Dziekana Kolegium.
2. Wszystkie formalne sprawy i zapytania dotyczące współpracy Uniwersytetu Rzeszowskiego z placówkami i nauczycielami uczestniczącymi w realizacji praktyki pedagogicznej studentów Katedry Germanistyki należy kierować pod adres:

UNIWERSYTET RZESZOWSKI

Dziekanat – Sekcja Praktyk Studenckich UR

Al. mjr. W. Kopisto 2 b, 35-959 Rzeszów, pok. nr 6

tel. +48 (17) 872-29-16.

Koordynator Praktyk
Przedmiotowo-Metodycznych
dr Bogusława Rolek

Kierownik Kierunku